

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

**Підручник
інтегрованого курсу
для 2 класу**
закладів загальної середньої
освіти
у 2-х частинах

навчальна книга®
БОГДАН

www.bohdan-books.com www.bohdan-digital.com

- **Змістове наповнення підручника реалізує природничу, громадянську та історичну, соціальну та здоров'язбережувальну, технологічну та інформатичну галузі Державного стандарту початкової освіти; відповідає Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О.Я. Савченко.**

Успішне навчання за підручником забезпечать:

- * чітка структуризація навчального матеріалу та апарат орієнтування;
- * ретельно продумана система завдань і запитань;
- * дослідницький підхід;
- * достатня кількість ілюстрацій, малюнків, світлин та схем;
- * завдання для роботи в парах, групах;
- * наявність достатньої кількості ігрових завдань;
- * наявність додаткового матеріалу, який можна відкрити в електронному додатку.

ОСВІТНІ ГАЛУЗІ

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

ЧАСТИНА 1

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4	МІЙ ДІМ — ЗЕМЛЯ	31
МОЯ ШКОЛА	5	Планета Земля.....	32
У школі.....	6	Земля — планета, на якій я живу.....	32
Права та обов'язки школярів.....	6	Чому буває день і ніч.....	34
Безпека у школі.....	8	Чому бувають пори року.....	36
Шляхи виходу учнів/учениць зі школи у разі виникнення надзвичайних ситуацій.....	10	Інопланетянин.....	37
Блокнот-планер.....	11	Інформаційні процеси.....	38
Інформація.		Я пізнаю природу	40
Дії з інформацією.....	12	Що таке явища природи	40
Що вивчає інформатика.		Як відбувається колообіг води в природі.....	42
Правила поведінки в комп'ютерному класі.....	12	Чому буває вітер.....	44
Мій клас	14	Повітряний змій.....	45
Спільнота класу.....	14	Комп'ютерні пристрої для виконання дій з інформацією	46
Культура спілкування.....	16	Історія створення комп'ютера.....	46
Шкільні традиції.....	18	Я спостерігаю за погодою	48
Підставка для шкільного приладдя.....	19	Погода та її складові.....	48
Інформація та повідомлення.....	20	Ракета.....	49
Мікрорайон школи	22	Як вимірювати температуру.....	50
Дорога до школи.....	22	Як передбачають погоду.....	52
Безпека на дорозі.		Види сучасних комп'ютерів ..	54
Дорожня розмітка.....	24	Підсумовуємо разом.....	56
Перехід дороги на регульованому і нерегульованому перехресті.	26	ОСІНЬ	57
Доміно «Дорожні знаки».....	27	Осінні явища в природі	58
Як ми сприймаємо інформацію. Інформація правдива і неправдива.....	28	Осінні явища в неживій природі.....	58
Підсумовуємо разом.....	30	Осінні явища в житті рослин.....	60
		Осіній пейзаж.....	61
		Плоди і насіння рослин.....	62

Комп'ютер та інші пристрої для роботи з інформацією ...	64
Осінні турботи тварин і людей	66
Як тварини готуються до зими.....	66
Осінь — грибна пора.....	69
Осінні турботи в містах і селах рідного краю.....	71
Пакетик для насіння.....	73
Комп'ютерна миша.	
Увімкнення та вимкнення комп'ютера.....	74
Мої герої	76
День захисників та захисниць України.....	76
Ми пам'ятаємо наших героїв.....	77
Зайдімо в музей.....	79
Букет герою.....	81
Клавіатура. Основні клавіші керування роботою комп'ютера. Зміна мовних режимів.....	82
Підсумовуємо разом.....	84
МОЄ ЗДОРОВ'Я	85
Здорове тіло	86
І росту і розвиваюсь.....	86
Моя гігієна.....	88
Фізичні вправи і здоров'я.....	90
Собачка.....	91
Безпека персональних даних.....	92
Харчування і здоров'я	94
Моє харчування.....	94
Як правильно доглядати за порожниною рота.....	96
Як поводитися за столом.....	98
Сервірування стола.....	99

Використання комп'ютерних пристроїв для навчання.....	100
Як уберегтись від хвороб ...	102
Здоров'я і хвороби.....	102
Інфекційні захворювання ..	104
Загартовування.....	106
Виноград у вазі.....	107
Об'єкт.	
Властивості об'єкта	108
Об'єкти навколишнього світу.....	108
Мої звички	110
Корисні та шкідливі звички ..	110
Розпорядок дня школяра ..	112
Порядок і дисципліна.....	114
Моя вулиця.....	115
Властивості об'єктів.....	116
Підсумовуємо разом.....	118
ЗИМА	119
Зимові явища в природі	120
Ознаки зими в неживій природі.....	120
Рослини взимку.....	122
Гілочка в інеї.....	123
Тварини взимку.....	124
Значення властивостей.....	126
Зимові турботи людей	128
Турбота людей про тварин узимку.....	128
Праця людей узимку.....	130
Правила безпечної поведінки взимку.....	131
Сніговичок.....	133
Інформаційні об'єкти.....	134
Підсумовуємо разом.....	136
Перевіряю свої знання	137
Джерела запозичення.....	141
Відгадки.....	141

ЧАСТИНА 2

Зміст

ВСТУП.....	4	МОЯ БЕЗПЕКА	41
МОЯ СІМ'Я.		Безпечне довкілля	42
ДОБРОБУТ ЛЮДИНИ	5	Безпечні та небезпечні ситуації	42
Сім'я, родина	6	Безпечна поведінка вдома ...	44
Мій родовід	6	Користування телевізором, сучасними гаджетами	47
Сімейні турботи.....	8	Пожежна машина (аплікація) ...	49
Традиції моєї сім'ї.....	10	Інструмент Прямокутник графічного редактора Scratch.....	50
Складання серветки	11	Підсумуємо разом.....	52
Комп'ютерні програми.		У СВІТІ РУКОТВОРНИХ ТІЛ ...	53
Меню та інструменти	12	Рукотворні тіла	54
Що таке комп'ютерна програма.....	12	Рукотворні об'єкти та матеріали.....	54
Мій добробут	14	Властивості та використання штучних матеріалів.....	56
Потреби людини	14	Підйомний кран.....	57
Звідки беруться гроші.....	16	Інструмент Овал графічного редактора Scratch	58
Навчання і життєвий успіх	18	Найважливіші винаходи людства	60
Бутерброд.....	19	Освоєння і добування вогню	60
Меню комп'ютерної програми.....	20	Інтернет	62
Підсумуємо разом.....	22	Реклама та рішення людини.....	64
МІЙ ВІДПОЧИНОК	23	Ажурні витинанки	65
Навчання і відпочинок	24	Створення малюнків у графічному редакторі Scratch	66
Організація навчання і відпочинку в школі та вдома.....	24	Підсумуємо разом.....	68
Смаки і захоплення	26	ВЕСНА	69
Життєрадісність і здоров'я ...	27	Весняні явища в неживій природі	70
Літачок	29	Ознаки весни.	
Програми створення малюнків	30	Весняні місяці	70
Мої друзі	32		
Я і мої друзі.....	32		
Що може заважати дружбі ...	33		
Будь ввічливим!.....	35		
Браслет для друга (подруги) ...	37		
Графічний редактор середовища Scratch.....	38		
Підсумуємо разом.....	40		

Ознаки весни в житті рослин.....	71	Взаємозв'язки України з іншими країнами	103
Тварини навесні	74	Внесок українців у світові досягнення.....	104
Пташка (оригамі).....	75	Пришивання гудзика	105
Інструмент Текст графічного редактора Scratch. Розфарбовування малюнків	76	Поняття команди та виконавця	106
Весняні турботи людей	78	Підсумуємо разом.....	108
Праця людей навесні у містах і селах.....	78	ЛІТО	109
Весняні свята	79	Літні явища в неживій та живій природі	110
Поведінка на природі навесні	80	Ознаки літа в неживій природі	110
Великодня писанка	81	Рослини влітку	112
Створення інформаційних моделей. Змінення готових моделей.	82	Тварини влітку.....	114
Поняття моделі	82	Фортеця.....	115
Підсумуємо разом.....	84	Поняття алгоритму.....	116
МОЯ КРАЇНА — УКРАЇНА	85	Відпочинок влітку	118
Моя батьківщина	86	Літні державні свята	118
Україна — європейська країна. Символи держави.....	86	Мрії про літо.....	119
Мої громадянські права та обов'язки як члена суспільства.....	88	Безпечна поведінка на відпочинку	121
Славетні українці.....	90	У природі все пов'язано.....	123
«Півник» (свищик).....	91	Бджілка на лузі.....	125
Інформаційна модель.....	92	Складання алгоритмів.	
Громадські місця	94	Орнамент	126
Які бувають громадські місця?	94	Люби і бережи природу	128
Я у бібліотеці.....	95	Природа і людина	128
Я у театрі	96	Червона книга України	130
Пальчиковий театр	97	Букет квітів	133
Моделювання — як спосіб пізнання	98	Алгоритми у твоєму житті ...	134
Україна у світі	100	Підсумуємо разом.....	136
Різноманітність людей у світі. Країни світу.....	100	Перевіряю свої знання	137
		Джерела запозичення	141
		Відгадки	141

- На вступному уроці з курсу «Я досліджую світ» запропоновано запитання та завдання, які спонукають учнів до обміну враженнями від перших літніх канікул та інформацією, про яку дізналися влітку, а також до обговорення того, про що хотіли б ще дізнатися.**

Вступ

 Як ти провів/провела свої перші літні канікули? Про що дізнався/дізналася?

Я дізнався, що найповільніші істоти на нашій планеті — равлики.

Вони так помалу рухаються, що за одну хвилину долають відстань, яка дорівнює приблизно 6 сантиметрів.

А я дізналася, чому не можна поливати рослини, коли на них падає сонячне проміння. Виявляється, коли пече сонце, крапельки води на листочках збирають його промені, немов збільшувальні скельця. Від цього рослина може отримати опіки.

 Обговоріть, у яких мальовничих куточках України ви побували. Поділіться своїми враженнями.

 Де ти мрієш іще побувати? Про що хочеш дізнатися?

- Підручник структуровано за розділами, кожен з яких складається з 2-3 тематичних тижнів. Розділ починається ілюстрованою вкладкою, за якою учні можуть дізнатись про матеріал, що вивчатиметься, а також виконують дослідження та завдання, запропоновані на наступних сторінках підручника.
- На вкладці вказано назву розділу та освітні галузі, які інтегруються під час вивчення даного розділу. Для зручності в орієнтуванні сторінки кожного розділу виділено плашками різного кольору.

- Ретельно дібраний матеріал сприяє особистісному розвитку учнів, формуванню соціальної, громадянської компетентностей у ставленні до природи, суспільства і самого себе. В основі розкриття кожної теми лежить дослідницький підхід.

? Розглянь зображення Сонячної системи на с. 31. Прочитай назви планет. Визнач, яка за порядком від Сонця планета Земля.

Наталочко, чи знаєш ти, яку форму має Земля?

Так, я бачила фото нашої планети, зроблене з космосу.

32

Уявіть себе інопланетянами, які прилетіли на планету Земля. Розкажіть про свої враження.

Дмитрику, а ти знаєш, що таке глобус і для чого він призначений?

Щоб люди краще зрозуміли, який вигляд має наша планета, вчені винайшли модель Землі — глобус.

Обговоріть, чим глобус подібний до планети Земля і чим від неї відрізняється.

Глобус — рухома модель Землі; зменшене у багато разів зображення земної кулі.

На глобусі голубим кольором позначено океани, моря та інші водойми, жовто-коричневим і зеленим — ділянки суші, на якій є гори та рівнини.

Проведіть дослід і переконайтеся, що глобус обертається навколо своєї осі — металічного стержня. Знайдіть на глобусі Україну.

33

Дослідження

Проведіть дослід.

Візьміть ліхтарик — це буде уявна модель Сонця. Посвітіть ліхтариком на глобус. Чи весь глобус потрапив під струмінь світла? Що, на вашу думку, панує на освітленій частині глобуса — день чи ніч? А на затемненій частині? Повільно оберніть глобус навколо осі. Що спостерігаєте?

34

Проведіть дослід.

Дослід 1. Надуйте повітряну кульку й обережно покладіть її у посудину з теплою водою. Що помітили? Чому кулька збільшилась у розмірах?

Дослід 2. Покладіть ту саму кульку в посудину з холодною водою. Що помітили? Чому кулька зменшилась у розмірах?

Поміркуйте, що відбувається з повітрям:

1 група — при нагріванні; 2 група — при охолодженні.

44

- Тренувальні, ігрові та ситуативні завдання тісно пов'язані з реальним життям школярів, заохочують їх до пізнання довкілля.

41

Відгадай загадки. Які явища природи тут названо?

- Голі поля, мокне земля, дощ поливає. Коли це буває?
- Сонце пече, липа цвіте, жито достигає. Коли це буває?

Явища природи, які відбуваються в певні пори року, називають **сезонними**.

Позмагайтесь, хто наведе більше прикладів сезонних явищ у природі.

Ігрове завдання

Як передбачають погоду

Звідки твоя родина дізнається, якою буде погода? Визнач у кожному зображеному випадку джерело та приймач інформації.

Щодня люди слухають прогноз погоди по радіо й телебаченню, проглядають на смартфоні чи планшеті на сайті «Погода» за допомогою мережі Інтернет. Що ж таке прогноз погоди? Про що в ньому повідомляють?

Поміркуйте, кому і для чого потрібні передбачення погоди.

Наталочка і Дмитрик разом з однокласниками/однокласницями та вчителькою побували на екскурсії на метеорологічній станції. Про що запитували діти? А що запитали б ви у працівниці/працівника станції?

Метеорологічна станція — установа для проведення спостережень за погодою.

52

? Розшифруй складений Дмитриком і Наталочкою текст про ознаки осені в неживій природі.

Сонце восени піднімається на небосхилі ↓, ніж улітку. З кожним днем стає ↓ днів значно менше.

Усе частіше сірі темні застилають небо. Йдуть затяжні . Часто дмуть холодні .

Ранками довго клубочаться , на поверхні ґрунту з'являються перші . Температура води у водоймах ↓. Дні стають усе —, а ночі —. Випадає перший .

58

За поданою таблицею розкажіть, як розповсюджуються плоди і насіння рослин. Висловіть припущення, чому саме так.

Вітром	Тваринами	Самими рослинами
 клен	 кульбаба	 калина
 будяк	 квасоля	 мак

Знайдіть у додаткових джерелах інформацію про поширення плодів і насіння ліщини, горобини, лопуха.

Плоди з насінням можуть поширюватися на великі відстані самими рослинами та завдяки вітру, тваринам, людям.

Поміркуй, хто з дітей зібрав зображення плодів і насіння культурних рослин, а хто — дикорослих. Обґрунтуй свою думку.

Порівняйте (на дотик і за формою, забарвленням, смаком, запахом, кількістю насінин) плоди:

1 група — горіха і яблуни; 2 група — сливи і соняшника;

3 група — ліщини і винограду.

За допомогою яких органів чуття ви провели дослідження?

63

Визначте, хто з дітей підібрав зображення отруйних грибів, а хто — їстівних. Опишіть гриби. За якими ознаками їх можна розрізнити?

Сатанинський гриб

Опеньки несправжні

Бліда поганка

Білий гриб

Опеньки осінні

Сироїжка

Позмагайтеся, хто розпізнає найбільше грибів. Учень/учениця описує гриб або показує його зображення, інші — називають.

Збирай лише добре відомі гриби під наглядом дорослих.

Чому не можна топтати отруйні гриби?

Мухомор

Мухомор в червоній шапці, з обідком на білій лапці серед лісу красувався, усім грибам похвалювався: — Кожен грибник мене знає, та ніколи не зриває! Ви ж, їстівні, не дрімайте, свої шапинки ховайте!

Значення властивостей

Відгадай загадку. Про який об'єкт тут ідеться? Які його властивості названі в тексті загадки? Які ще властивості він має?

Біле, а не цукор,
м'яке, а не вата,
без ніг, а йде.

Розгляньте зображені об'єкти. Які властивості вони мають? Що в них спільне? Чим відрізняються?

Для того, щоб відрізнити один об'єкт від інших, іноді потрібно не тільки назвати його, а й описати.

Спільні властивості допомагають об'єднувати об'єкти в групі. **Відмінні властивості** вирізняють об'єкт з-поміж інших.

Назви спільну властивість зображених об'єктів.

ТИЖДЕНЬ	
ПОНЕДЛОК	
ВІТОРОК	
СЕРЕДА	
ЧЕТВЕР	
П'ЯТНИЦЯ	
СУБОТА	
НЕДІЛЯ	

- Запропоновано завдання, спрямовані на формування практичних умінь, мотивування учнів до здорового способу життя і безпечної життєдіяльності.

Моя гігієна

Що таке особиста гігієна?

Охайні люди завжди викликають приязне ставлення до себе. З ними приємно спілкуватися, працювати, відпочивати.

Обговоріть, хто із зображених дітей викликає у вас симпатію. Чому?

Аби повсякчас виглядати акуратно, слід дотримуватися особистої гігієни.

Особіста гігієна — це піклування про чистоту тіла (шкіри, нігтів, волосся, порожнини рота), а також — одягу, взуття, житла.

За малюнками розкажи, які гігієнічні процедури виконують Наталочка і Дмитрик. А як дотримуєшся особистої гігієни ти?

Словник

Досліді, звідки походить слово «гігієна».

Поміркуйте, чому потрібно стежити за чистотою та довжиною нігтів на руках і ногах.

Щотижня зривай нігті на руках і двічі на місяць — на ногах.

Скринька порад

Фізичні вправи і здоров'я

Для чого людині потрібно якомога більше рухатися?

Щодня ти здійснюєш безліч різних рухів: ходиш, працюєш, граєшся, займаєшся спортом тощо.

Я кожен ранок починаю із зарядки.
Виконання вправ протягом
10–15 хвилин забезпечує мені добре
самопочуття на цілий день.

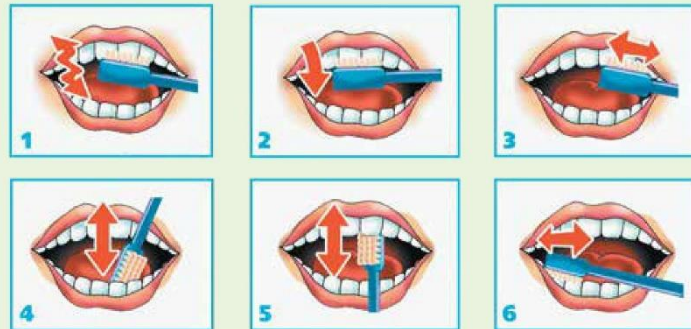
А я люблю рухливі ігри та забави.
Вони допомагають стати спритним,
витривалим, винахідливим.

Рух сприяє зміцненню здоров'я. Якщо людина мало рухається, вона стає млявою, слабкою, починає хворіти. Для зміцнення здоров'я необхідно виконувати фізичні вправи, займатися спортом.

Зверни увагу, як потрібно чистити зуби.

За поданими умовними знаками складіть правила захисту від інфекцій.

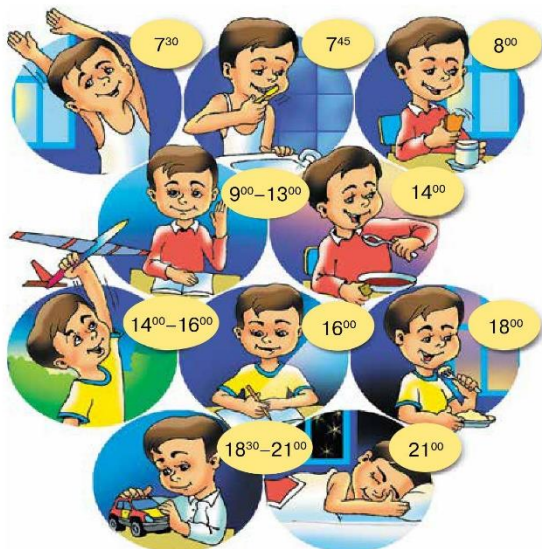

Розпорядок дня школяра

? Пригадай, що таке розпорядок (режим) дня. Чому важливо його дотримуватися?

Про своє здоров'я треба піклуватися постійно. Щоб не гаяти марно часу, свій день варто розпланувати, тобто скласти **розпорядок дня**. Потрібно передбачити час для всього: сну і навчання, відпочинку й занять спортом.

Обговоріть розпорядок дня Сергійка. А який у вас режим дня? Чи завжди вам вдається його дотримуватися?

Прочитайте правила, які необхідно враховувати, складаючи розпорядок дня. Обговоріть, чому це важливо.

Розглянь малюнок. Які лінії дорожньої розмітки тобі зрозумілі? Що вони означають? Чи доводилося тобі бачити таку розмітку у своєму місті (селі)?

Відшукайте на малюнку «острівець безпеки». Поміркуйте, для чого він призначений. Який це тип повідомлення за способом подання?

На «острівцях безпеки» пішоходи можуть зупинитися, щоб пропустити транспорт.

Проведіть гру «Пішохід на дорозі»:

1 група — зображає транспорт;

2 група — пішоходів.

Ведучий/ведуча контролює дотримання правил дорожнього руху.

? Розглянь, як відпочивають діти взимку. Хто з них дбає про своє здоров'я?

? Поміркуй, чому запускати петарди, феєрверки дітям заборонено.

Взимку гарно розважайся,
на безпеку не наражайся.

За поданими малюнками складіть правила безпечної поведінки взимку.

Переглянь відео «Пес Патрон: правила поводження на замінюваних територіях».

Складіть правила поведінки з небезпечними предметами.

Безпечна поведінка вдома

? Яких правил безпечної поведінки потрібно дотримуватися вдома?

Ти вже багато знаєш та вмієш, й інколи батьки залишають тебе вдома наодинці.

Ти граєш в улюблені ігри, читаєш книжку, дивишся телевизор. Раптом лунає телефонний дзвінок. Ти береш слухавку і чуєш незнайомий голос.

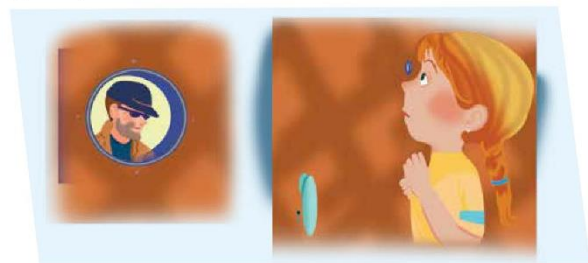

Дмитрику, що не можна розповідати незнайомкам/незнайомцям?

Не називай незнайомцям/незнайомкам своє ім'я, адресу, не розкажуй про склад сім'ї. У жодному разі не повідомляй, що дорослих немає вдома.

? Що ти робитимеш, коли зловмисники/зловмисниці обманом чи лестощами намагатимуться проникнути у твою домівку?

Легкозаймістий — той, що легко загоряється.

Обговоріть причини виникнення пожеж за поданими малюнками.

Якщо сталася пожежа, виклидай службу порятунку за телефоном 101.

Твої дії до приїзду пожежників

Дія 1. Якщо пожежа невелика, можна спробувати загасити її, залити водою чи накинувши ковдру.

Дія 2. Якщо вогонь відразу не загас, потрібно вибігти з помешкання і покликати дорослих.

- Підручник містить матеріал, спрямований на виховання толерантності, формування навичок взаємодії у сім'ї, школі, колективі; вироблення в учнів умінь приймати рішення щодо власної поведінки у різноманітних життєвих ситуаціях.

Сімейні турботи

Які турботи можуть бути у сім'ї?

У житті кожної сім'ї є чимало турбот. Це прибирання житла, прання білизни, купівля речей і продуктів, приготування їжі. Тому кожен член сім'ї повинен мати певні **обов'язки**.

Обговоріть, які обов'язки найчастіше виконують діти у сім'ї. Розкажіть одне одному про свої сімейні обов'язки.

Я завжди уважна до своїх рідних. А ти, Дмитрику?

Я теж. Звісно, я допомагаю дорослим у домашніх справах. А ще не галасую, не вмикаю голосно телевізор, якщо хтось із членів сім'ї відпочиває. Не заважаю, коли комусь хочеться побути наодинці.

Складіть кілька порад для себе та своїх однолітків щодо правил поведінки у сім'ї.

За малюнками розкажи, як мама і Дмитрик піклуються одне про одного під час хвороби.

У сім'ї, окрім обов'язків, кожна дитина має **права**.

За поданими ілюстраціями обговоріть, які права дітей забезпечує сім'я (родина).

Здобуття освіти

Розвиток здібностей

Любов, турбота, захист

Медична допомога

У сім'ї всі повинні проявляти повагу і турботу одне про одного.

Ти, звичайно, хочеш, аби однокласники тебе любили і поважали, не кривдили, а допомагали й підтримували.

Як же цього досягти? Що потрібно робити?

Звертайся до однокласників на ім'я; намагайся бути привітним, ввічливим, доброзичливим; нікого не ображай, роби добрі справи, допомагай іншим.

Доброзичливою називають людину, яка зичить (бажає) усім добра, співчутливо ставиться до інших, піклується про них.

Обговоріть, хто із зображених учениць/учнів ставиться до своїх однокласників/однокласниць доброзичливо, а хто — ні. Поміркуйте, як можна помирити дітей.

Придумайте мирилку і розіграйте сценку примирення.

Шкільні традиції

Що таке традиції?

Школа — твоя друга домівка. Адже тут ти проводиш доволі багато часу: здобуваєш знання з різних предметів, розвиваєш свої здібності, вдосконалюєш уміння. А ще — вчишся спілкуватися з однолітками, дружити.

У школі, як і в кожній родині, є будні і свята, є свої традиції.

Традиції школи — це ті визначні події, які об'єднують учнів/учениць, учителів та батьків в один колектив, одну велику родину.

Привіт, Дмитрику і Наталочко!
Як у вашій школі відзначили День знань?

Привіт, друзі!

У нашій школі існує традиція святкувати День знань на природі. Ми гралися, співали, відпочивали. Було дуже весело.

Які шкільні традиції зображено на світлинах?

Обговоріть, кого із зображених дітей можна назвати дисциплінованим. Чому?

Дисципліна — дотримання правил поведінки, які є обов'язковими для всіх членів колективу.

Обговоріть, як діяти в таких ситуаціях.

1 група. На перерві Петрик підмовляє Василька спробувати з'їхати по перилах.

2 група. Іринка пропонує Оленці втекти з уроку математики.

3 група. Хлопчики домовляються принести в школу пертарди.

- Українознавчий компонент підручника спрямований на виховання любові до рідного краю та свого народу, зацікавленості до історичних подій та народних традицій.

МОЯ КРАЇНА – УКРАЇНА

Ми дізнаємося більше про нашу Батьківщину, її державні символи та державні свята, про славетних українців/українок.

Також ознайомимося з Конституцією України, де записано обов'язки та права кожного громадянина. А ще — з'ясуємо, що таке інформаційна модель і для чого потрібне моделювання.

Славетні українці

Яких людей можна вважати славетними?

Славетні українці — це люди, які досягли успіху і визнання. Про них згадують з гордістю та повагою. Вони жили в різні часи і багато зробили для свого народу. Це і першокнязі, і славні козацькі ватажки, відомі поети та письменники, актори, композитори, громадські діячі, вчені, спортсмени.

Серед наших сучасників теж є чимало видатних людей, які прославили свою країну.

Їхні імена завжди пам'ятатимуть вдячні земляки.

Князь Володимир Великий

Княгиня Ольга

Гетьман Іван Мазепа

Філософ Григорій Сковорода

Письменник, художник Тарас Шевченко

Композитор Микола Лисенко

Письменниця Леся Українка

Фізик Іван Пулуй

Внесок українців у світові досягнення

Хто з українських учених прославив рідну країну на весь світ?

Українці — талановита нація. Ще одним доказом цього є винаходи видатних українських учених, імена яких шанують у всьому світі.

Про **Ігоря Сікорського** відомо далеко поза межами України. Він зміг утілити в життя свою дитячу мрію: створити гелікоптер — «залізного птаха», що піднімається в повітря з місця за допомогою потужного гвинта.

Славетний український учений, конструктор **Сергій Корольов** створив перші космічні супутники та ракетні системи. Завдяки його праці вперше в світі було здійснено політ людини в космос.

Іван Пулюй — український учений-фізик, винахідник, громадський діяч, перекладач. Відомий завдяки відкриттю рентгенівського випромінювання. Ім'я Івана Пулюя носить Тернопільський національний технічний університет.

МОЇ ГЕРОЇ

День захисників та захисниць України

Що святкують українці 1 жовтня?

Цього дня українці вшановують своїх захисників та захисниць, військові традиції та героїчні подвиги народу. Чому ж була обрана саме така дата?

1 жовтня в Україні відзначають одне з найважливіших церковних свят — Покров Пресвятої Богородиці, або, як кажуть у народі, Покрову.

Поясніть вислів: «Бути під Покровом Матері Божої».

Богородицю-Покрову вважали своєю заступницею запорозькі козаки. На її честь вони побудували на Січі церкву. У день храмового свята козаки проводили ради, обирали нового гетьмана. Тож не дивно, що понад двадцять років тому в Україні 1 жовтня стали відзначати як День українського козацтва.

Що ти знаєш про козаків? За що вони боролися?

Свято Покрови обрала за день свого заснування й Українська повстанська армія (УПА), воїни якої понад 60 років тому боролися за свободу України.

Дмитрику, я дізналася, що Богдан Хмельницький, гетьман Війська Запорозького, ще майже 400 років тому намагався розбудувати незалежну українську державу.

Розгляньте світлини, які підібрав Дмитрик. Розкажіть, як в Україні увіковічено пам'ять Богдана Хмельницького.

Довідка: пам'ятник, орден, грошова купюра, місто, вулиці.

Левко Григорович Лук'яненко — український політик, письменник. Саме він у 1991 році написав текст «Акту проголошення незалежності України».

Чому Богдана Хмельницького і Левка Лук'яненка українці вважають героями? Імена яких героїв ти ще знаєш?

Чимало страждань довелося витерпіти нашому народу, але він проявив свій незламний дух. Сьогодні на Сході України тривають військові дії. Там вирішу-

Весняні свята

Пригадай, які свята відзначають українці навесні.

Прочитай рядки народної пісні. Коли її співають? Які ще веснянки ти знаєш?

А вже весна, а вже красна
та й три вітри нам принесла.
Один — з дощем, другий — з зелóm,
а третій — з сонцем і теплом.
Що сонечко пригріває,
а зимоньки убуває.
Що зимоньки убуває,
а весноньки прибуває!

Прочитай і відгадай загадку. Що ти знаєш про свято, символом якого є ця писана красуня?

Я писана красуня,
вся в рисках і квітках.
Красу митців несучи,
їх славлячи в віках.

Григорій Різник

Пограйте в гру «Битки». Один гравець тримає в руці крашанку, а інший б'є по ній своєю. Чия крашанка розіб'ється, той програє.

Розкажіть одне одному, яких традицій святкування Великодня дотримуються у ваших сім'ях.

В Україні 8 травня — День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Яка з цих квіток є його символом?

Взаємозв'язки України з іншими країнами

? Що ти знаєш про взаємозв'язки України з іншими країнами?

Наша держава підтримує зв'язки з різними країнами світу. Основними товарами, які Україна продає сусіднім державам, є вироби із заліза й сталі, машини, різноманітне обладнання, кабелі, мінеральні добрива, деревина, продукція хімічної промисловості, зерно, продукти харчування, зокрема олія, мед.

Молдова нам постачає фрукти та овочі; Словаччина — транспортні засоби, косметичну продукцію, папір і картон; Угорщина — меблі, взуття, текстильні вироби. Із Польщі привозять технічне обладнання, тканини, ліки. Польща, Литва, Латвія, Естонія надають Україні значну підтримку на її шляху до європейської спільноти.

? Знайди у додаткових джерелах інформацію про взаємозв'язки України з Румунією.

Уявіть, що ви — співробітники/співробітниця туристичного агентства. Складіть маршрут для гостей з іншої країни.

Заплануйте відвідування найбільш відомих пам'яток природи та культури нашої Батьківщини.

Поясніть, як ви розумієте зміст прислів'я.

Що місто — то норів; що село — то звичай; що двір — то говір.

Яку ще мову, крім української, ти вивчаєш? Спробуй прочитати, як вітаються в різних країнах. Дізнайся з додаткових джерел, якими мовами написані ці слова вітання.

Zdravo! Hello! Bonjour! Guten Tag! Dobry den!

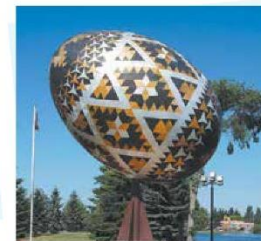

Згадайтесь, про який предмет ідеться в поданих реченнях. Розкажіть одне одному, що ви про нього знаєте.

Її розписують тільки в доброму настрої. Вона — символ життя й добра. Її встановлено пам'ятники в Канаді та в Україні (м. Коломия).

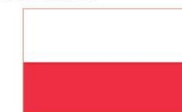
Музей писанкового розпису в м. Коломия, Україна

Вегревільська писанка, Канада

Розгляньте зображені державні прапори. Дослідіть, яким країнам-сусідам України вони належать.

- Інформатична освітня галузь спрямована на формування інформаційно-комунікаційної та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, навичок безпечної та естетичної діяльності в інформаційному суспільстві.

ІНФОРМАЦІЯ. ДІЇ З ІНФОРМАЦІЄЮ

 Що вивчає інформатика. Правила поведінки в комп'ютерному класі

 Як ти розумієш зміст слова «інформація»?

 Розгляньте малюнок. Підготуйте відповіді на запитання.

1. Яка пора року зображена на малюнку? Чому ви так вважаєте?
2. Що роблять діти та дорослі?
3. Що можна дізнатися про кафе?

Спостерігаючи за навколишнім світом, спілкуючись, читаючи, ми про щось дізнаємося — тобто, отримуємо **інформацію**.

 Розкажи про себе. Поміркуй, у яких ситуаціях ця інформація є важливою.

Інформація та повідомлення

 Завдяки чому людина отримує інформацію?

 Розгляньте малюнок. Обговоріть, за допомогою яких органів чуття зображені люди сприймають інформацію.

Інформація передається за допомогою повідомлень.

 Повідомлення — це звуки, символи, жести, умовні сигнали тощо.

Повідомлення розрізняють за **способом сприйняття** та **способом подання**.

За способом сприйняття повідомлення бувають:

зорові

нюхові

слухові

смакові

дотикові

Інформаційні процеси

Які дії можна виконувати з інформацією?

Обговоріть зображені ситуації.

Пошук і отримання інформації

Опрацювання інформації

Зберігання інформації

Передавання інформації

Усі дії, пов'язані з пошуком, отриманням, зберіганням, опрацюванням та передаванням інформації, називають **інформаційними процесами**.

Види сучасних комп'ютерів

Поміркуй, чи може сучасна людина прожити без комп'ютера.

Нині існує багато видів комп'ютерів. Вони мають різні форми, розміри та призначення.

Ознайомся з різними видами комп'ютерів.

Комп'ютери

Стационарний персональний комп'ютер

Суперкомп'ютер

Кишеньковий комп'ютер

Стационарний комп'ютер — пристрій, який потребує безперервного живлення від електромережі.

Комп'ютер та інші пристрої для роботи з інформацією

? Поміркуй, для чого людина використовує комп'ютер у своєму житті.

? За малюнками розкажіть, як люди різних професій застосовують комп'ютер.

Комп'ютер — це універсальний пристрій, головним призначенням якого є передача, обробка та зберігання інформації. Щоб користуватися ним правильно, потрібно знати його складові частини.

? Розглянь, з яких основних частин складається комп'ютер.

За допомогою комп'ютера можна виконувати обчислення та інші завдання, а також спілкуватися, гратися. Іноді для цього потрібні додаткові пристрої.

? Поміркуйте, для чого призначені зображені пристрої. Для здійснення яких інформаційних процесів їх використовують?

Я дізнався, що ці пристрої працюють з повідомленнями окремих типів і мають вузьке призначення.

Фотокамера — створює графічні повідомлення.

Калькулятор — працює з числовими повідомленнями.

GPS-навігатор — це пристрій, що відтворює текстові та графічні повідомлення про місцезнаходження об'єкта.

? Пофантазуй та намалюй комп'ютер, про який ти мрієш.

Логічна задача

За допомогою цифр 0, 3, 7 запиши всі можливі двоцифрові числа.

КОМП'ЮТЕРНІ ПРОГРАМИ. МЕНЮ ТА ІНСТРУМЕНТИ

Що таке комп'ютерна програма

Розглянь малюнок. Які побутові прилади тут зображено?

Поміркуйте, що об'єднує зображені побутові прилади. Яка ще побутова техніка вам відома? Що ви знаєте про робот-пилосос та технологію «мудрий дім»?

Які побутові прилади використовують там, де ти живеш? Якими пристроями дозволяють користуватися тобі?

Чимало сучасних побутових приладів працюють завдяки спеціальним програмам.

Програми дозволяють посилати текст, відео, фотографувати й обробляти знімки.

Комп'ютерні додатки допомагають здійснювати інформаційні процеси.

Програми слідкують за температурою і часом приготування їжі.

Програми контролюють температуру води та час прання.

Для роботи комп'ютерних пристроїв теж потрібні програми. **Комп'ютерна програма** — це набір інструкцій, згідно з якими комп'ютер виконує певне

завдання. Людину, яка пише комп'ютерні програми, називають **програмістом/програмісткою**.

Які комп'ютерні програми ти знаєш?

Поміркуйте, чи є комп'ютерна програма інформаційним об'єктом. Обґрунтуйте свою думку.

Комп'ютерні програми, у яких можна вводити текст, змінювати його, переглядати на екрані, а також виводити на друк, називають **текстовими редакторами**.

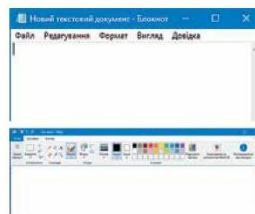
Комп'ютерні програми, завдяки яким можна створювати малюнки, обробляти та зберігати зображення, називають **графічними редакторами**.

Позначки програм, що знаходяться зазвичай на **Робочому столі**

Розглянь зображення відкритих вікон текстового редактора **Блокнот** і графічного редактора **Paint**. Зверни увагу на кнопки керування цими вікнами.

- Згорнути вікно програми
- Розгорнути вікно програми
- Перейти у віконний режим
- Закрити вікно програми

З якими інформаційними об'єктами працюють текстові редактори? графічні редактори?

Практична робота

Вибери на **Робочому столі** піктограму текстового редактора. Знайди у його відкритому вікні кнопки . Згорни вікно програми; розгорни його на весь екран монітора; спробуй зменшити розміри вікна. Закрий комп'ютерну програму.

- Підручник дає можливість диференційовано підійти до засвоєння навчального матеріалу, організувати самостійну роботу учнів (у групах, парях, індивідуально).

Робота в групах

Поміркуйте, чи змінилися властивості зображених об'єктів. Що саме змінилося?

Зміна кольору

Зміна форми

Зміна розміру

Проведіть дослід. Візьміть гумку завдовжки 20 см. Складіть її в коло, а тоді — розтягніть. Зробіть висновок.

Наведи приклади об'єктів, які мають незмінні властивості.

Охарактеризуйте одне одного за такими властивостями: прізвище, ім'я, зріст, колір очей, довжина волосся. Назвіть змінні та незмінні властивості.

Логічна задача

У ящику було 4 зелені та 5 жовтих кульок. Яку найменшу кількість кульок потрібно взяти з ящика, не зазираючи в нього, щоб серед них була хоча б одна зелена?

Робота в групах

За малюнками розкажіть про зміни:

1 група — у неживій природі;

2 група — у житті рослин;

3 група — у житті тварин.

Робота в парах

Обговоріть поведінку зображених учнів/учениць у школі. До яких наслідків це може призвести? Що ви порадили б цим дітям?

Наталочка вважає, що небезпечні ситуації у школі виникають через порушення учнями правил поведінки. А як думаєш ти?

Робота в групах

За поданими ілюстраціями обговоріть, які права та обов'язки є в учнів/учениць.

- Підручник сприяє формуванню активної громадянської позиції, підприємливості, розвитку самостійності, вміння ухвалювати рішення, прогнозувати наслідки, дбати про свій добробут.

Мої громадянські права та обов'язки як члена суспільства

Які права й обов'язки мають громадяни України?

Щоб у державі був лад, потрібні закони, яких мають дотримуватися всі її громадяни. Основним законом України є **Конституція**, яка визначає обов'язки та права кожного члена суспільства.

У Конституції записано: «Громадяни України мають рівні права і свободи та є рівними перед законом».

Закон — правила, обов'язкові для всіх громадян країни.

Конституція — основний закон держави, що визначає її устрій, права та обов'язки громадян.

Держава дбає про інтереси кожної людини. Розглянемо деякі статті Конституції.

Стаття 28. Кожен має право на повагу.

Стаття 43. Кожен має право на працю.

Стаття 45. Кожен, хто працює, має право на відпочинок.

Стаття 49. Кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу.

Стаття 53. Кожен має право на освіту.

Згідно з Конституцією, у громадян України є не тільки права, а й обов'язки. Головний обов'язок кож-

Розкажіть одне одному про свої обов'язки. Поміркуйте, які з них належать до обов'язків громадянина як члена суспільства.

Громадянин України зобов'язаний:

- захищати свою Вітчизну;
- шанувати державні символи;
- не завдавати шкоди природі та культурній спадщині країни;
- не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей;
- дотримуватися Конституції та законів України.

МІЙ ДОБРОБУТ

Потреби людини

? Які потреби можуть бути у людини?

Наталочко, чого тобі зараз хочеться найбільше?

Я хочу поїхати в гості до бабусі.

Бажання поїсти або попити, поспілкуватися із другом чи мамою, почитати книгу, поїхати на екскурсію — усе це твої потреби.

Потрєба — те, що тобі необхідне, і те, що тобі хотілося б мати.

Які потреби зображено на малюнках? Розподіліть їх на першочергові (усе, що людині життєво необхідне) та другорядні (усе, що робить життя людини зручнішим).

Усі потреби людини можна ще розділити на **матеріальні** (їжа, одяг, взуття, житло, предмети побуту) і **нематеріальні** (ті, які розвивають людину, її душу).

14

? Розглянь світлини. Наведи приклади нематеріальних потреб людини.

Які потреби у хлопчика, а які — в бабусі? Чому вони різні?

«Так, як я, усі на світі люблять гратись, — думав Вітя. — І дівчатка, і хлоп'ятка, і дорослі: мами, татки, і бабусі, і дідусі...

Тільки от чомусь бояться дїтлахам вони зізнаться. Ой, хитрунки ж ці старенькі! Все плетуть свої шарпетки та на старість нарікають. Кажуть, що не хочуть гратись ні стрибати, ні ховатись, а поспати, посидіти — тобто, просто відпочити...»

За Оленою Варецькою

Поміркуйте, які потреби можуть бути:

1 група — у хлопчика; 2 група — у дівчинки; 3 група — у дорослої/дорослого; 4 група — у дитини. Визначте, які потреби однакові. Чому є відмінності?

15

Розгляньте зображення українських грошей. Назвіть серед них монету і банкноту найменшої вартості; найбільшої вартості. Якими ще бувають гривневі купюри?

? Звідки зазвичай беруться гроші у твоїй сім'ї?

Дорослі члени сім'ї за свою працю одержують заробітну плату. Дідусь та бабуся колись багато трудилися, тому тепер держава виплачує їм пенсію. Студенти/студентки, які добре навчаються, отримують грошову винагороду — стипендію. Родині, у якій народився малюк, держава надає матеріальну допомогу.

? З'ясуй, які ще є способи отримання грошей у сім'ї. Чи всі вони чесні?

Складіть список першочергових потреб, на які повинна витратити гроші сім'я.

Порадьтеся та назвіть цінності, які не можна купити за гроші.

? Розпитай своїх рідних, як можна заощаджувати гроші.

17

? Чи сортують сміття у твоїй сім'ї? Розкажи, як це відбувається. Чому сміття потрібно сортувати?

Уяви себе представником/представницею торговельної компанії «Вторинна сировина». Спробуй роз'яснити мешканцям свого будинку, що відходи можна перетворити на доходи.

Обговоріть, яку відповідь ви дасте на кожен із наведених електронних листів. Обґрунтуйте свою думку.

Лист 1. Привіт! Мене звати Оленка. Мені 8 років. Я шукаю друзів за листуванням. Живу в Києві. Дуже люблю котів. У мене є домашня улюблениця — кішечка Барбі. А ще я мрію подорожувати. Хочу побувати в Парижі, у Діснейленді.

Лист 2. Усім добрим людям! Наша організація займається збиранням коштів для безпритульних собак. Ми купуємо їм їжу, вакцини, шукаємо домівку. Не будьте байдужими! Пам'ятайте: кожна ваша гривня допоможе зберегти життя беззахисної тварини.

Наш рахунок №123456789.

- Освітня технологічна галузь реалізується через завдання, які спрямовані на формування ключових компетентностей, передбачених змістом Державного стандарту початкової освіти, залучення учнів до різних видів діяльності, розвиток творчих здібностей другокласників, їхньої уяви та фантазії.

Блокнот-планер

Виготов блокнот-планер за поданим зразком.

11

Повітряний змія

Виготов повітряного змія за поданим зразком.

45

Підставка для шкільного приладдя

Виготов підставку для шкільного приладдя за поданим зразком.

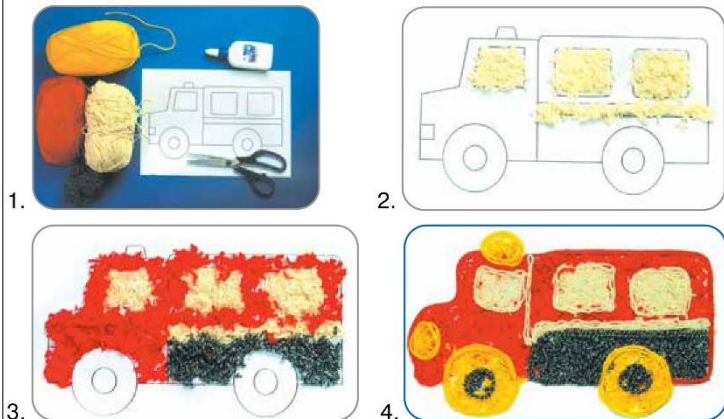

19

Пожежна машина

Виготов аплікацію з різаних ниток за поданим зразком.

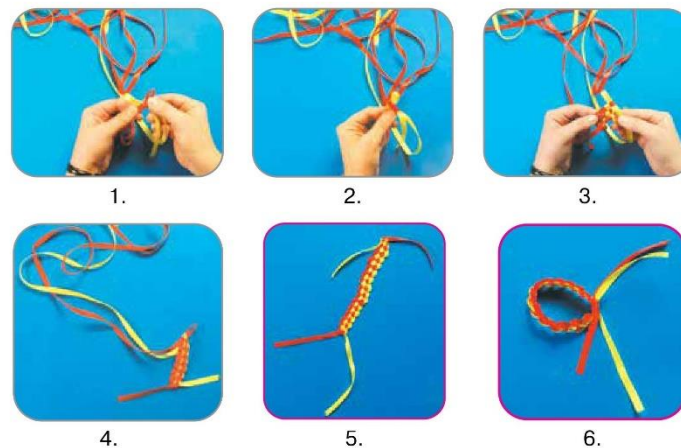

49

Браслет для друга/подруги

Виготов зі стрічки браслет за поданим зразком.

37

Осінній пейзаж

Виготов з опалого листя аплікацію «Осінній пейзаж» за поданим зразком.

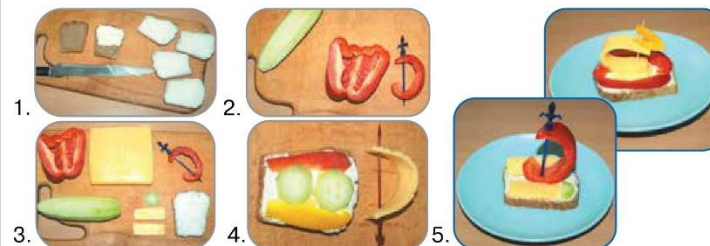

61

Бутерброд

Зроби корисний бутерброд за поданим зразком.

19

Для підведення підсумків та перевірки знань запропоновано рубрики «Підсумовуємо разом», «Перевіряю свої знання».

Підсумовуємо разом

- На с. 6 знайди продовження речення: «Кожна людина має ...».
- Розкажи про свої обов'язки.
- На с. 10–11 відшукай малюнок, з якого взято цей фрагмент. Розкажи, як діяти у такій ситуації.
- Які правила є у твоїй класній спільноті?
- На с. 18–19 знайди продовження речення: «Традиції школи — це ...».
- На с. 24 відшукай зображення узбіччя. Як потрібно рухатися по ньому? Чому?
- Яке перехрестя називають регульованим?
А На якому встановлено світлофори.
Б На якому є підземний перехід.
В На якому є дорожня розмітка.
- Розкажи, за допомогою чого люди отримують інформацію.
- На с. 21 знайди зображення повідомлення, переданого з допомогою жестів.
- Наведи приклади правдивої та неправдивої інформації.
- На с. 5 відшукай зображення комп'ютерного класу. Розкажи про правила поведінки в ньому.

Підсумовуємо разом

- Які явища у житті рослин характерні для осені?
- Як розповсюджуються рослини?
- Як називається головна частина гриба?
- Продовж речення: «Гриби — це ...».
А рослини
Б тварини
В окрема група організмів
- На с. 68 відшукай зображення тварин, які запасають на зиму корм.
- Коли в нашій державі відзначають День захисників та захисниць України?
- Хто зображений на світлинах? Що зробили ці люди для України?

- Розкажи правила поведінки в музеї. На с. 80 знайди речення, яке пояснює важливість дотримання цих правил.
- Що таке клавіатура? Для чого вона призначена?

Перевіряю свої знання

ГРА-ТЕСТ «БІАТЛОН»

Поміркуй над першим запитанням та обери відповідь. Перейди до наступної картки, на номер якої вказує стрілка. Якщо відповідь правильна, ти отримаєш п'ять очок, якщо помилкова — виконай додаткове завдання і спробуй ще раз.

Увага! За кожне додаткове завдання знімається одне очко.

1

Відсутність загроз — це ...

небезпека №6

безпека №3

2 Пригадай, яке перехрестя називають нерегульованим.

3

Як називають таке перехрестя?

регульоване №8

нерегульоване №2

4 Повтори, з яких частин складається комп'ютер (с. 64).

5

Повітря при нагріванні ...

розширюється №11

стискається №7

6 Повтори тему «Безпека у школі» (с. 8–9).

8

Як називають цей пристрій?

монітор №4

системний блок №9

7 Повтори тему «Чому буває вітер» (с. 44–45).

9

Причиною зміни дня і ночі є обертання Землі навколо ...

Сонця №10

своєї осі №5

10 Повтори тему «Чому буває день і ніч» (с. 34–35).

11 Яке це повідомлення за способом подання?

текстове → №18

графічне → №15

14 Дізнайся, коли в нашій країні святкують День захисників та захисниць України.

15 Коли квітнуть ці рослини?

навесні → №20

восени → №13

12 Пригадай, які звірі взимку залягають у сплячку.

13 Як розповсюджуються ці рослини?

тваринами → №16

вітром → №17

16 Повтори тему «Плоди і насіння рослин» (с. 62–63).

17 Як називають цих птахів?

осілі → №21

перелітні → №22

20 Пригадай, які рослини квітнуть навесні.

21 Коли українці святкують День захисників та захисниць України?

24 серпня → №14

1 жовтня → №19

23 Полічи, скільки очок тобі вдалося отримати.

18 Повтори тему «Інформація та повідомлення» (с. 20–21).

19 Хто тут «зайвий»?

їжак → №12

заєць → №23

22 Пригадай, яких птахів називають перелітними.

Перевіряю свої знання

ГРА-ТЕСТ «ФУТБОЛ»

Поміркуй над першим запитанням та обери відповідь. Перейди до наступної картки, на номер якої вказує стрілка. Якщо відповідь правильна, ти «заб'єш» гол. Якщо помилкова — виконай додаткове завдання та спробуй ще раз.

Увага! За кожне додаткове завдання знімається одне очко.

1 Група близьких родичів, які живуть разом, — це ...

родовід №4

сім'я №5

2 Повтори тему «Ознаки весни» (с. 70–71).

3 З якого матеріалу виготовлені ці речі?

із гуми №7

із пластику №9

4 Пригадай, що таке родовід.

5 Що означає зображена піктограма?

очистити №3

обрати №10

7 Повтори тему «Властивості та використання матеріалів» (с. 56).

102 №6

101 №11

9 Затоплення водою значної частини суші навесні — це ...

відлига №2

повінь №8

6 Вивчи номери телефонів усіх рятувальних служб (с. 43).

8 Якщо горить щось, валий дим — телефонуй на ...

10 Повтори тему «Графічний редактор середовища Scratch» (с. 38–39).

11 У другу неділю травня в Україні відзначають ...

День матері

№15

Великдень

№18

12 Повтори тему «Славетні українці» (с. 90–91).

13

Коли квітнуть ці рослини?

навесні

№17

влітку

№16

14 Повтори тему «Червона книга України» (с. 130–133).

15 Кого зображено на світлині?

Ліну Костенко

№12

Лесю Українку

№13

16 Пригадай, які рослини квітнуть навесні.

17 Основним законом України є ...

Червона книга

№20

Конституція

№19

18 Повтори тему «Весняні свята» (с. 79–80).

19 Яку з цих тварин занесено до Червоної книги України?

беркут

№21

олень

№14

20 Пригадай, що таке Конституція України (с. 88).

21 Місяцем тиші називають ...

травень

№22

червень

№23

22 Повтори тему «Тварини влітку» (с. 114–115).

23 Полічи, скільки голів тобі вдалося забити.

У навчально-методичний комплект входять:

- **Я досліджую світ. Робочий зошит. 2 клас: у 2-х ч.**

Посібник містить різноманітні завдання для індивідуальної, групової, диференційованої роботи з другокласниками. Запропоновано практичні роботи, досліди, завдання проблемного та пошукового характеру.

- **Інформатика. Робочий зошит. 2 клас**

- **Я досліджую світ. Конспекти уроків. 2 клас**

- **Інформатика. Конспекти уроків. 2 клас**

Представлені матеріали допоможуть учителю творчо підготуватися до кожного уроку, зробити заняття цікавими та насиченими.

Для зручності використання уроки розміщено на відривних аркушах. До кожного уроку відведено місце для доповнень, змін, уточнень, творчих доробок учителя.

- **Я досліджую світ. Таблиці. 2 клас**

Запропоновані таблиці забезпечать комплексне розв'язання багатьох аспектів навчальної діяльності: засвоєння, повторення та закріплення навчального матеріалу.

- **Альбом з технологій. 2 клас**

Альбом містить завдання, спрямовані на формування навичок самостійного творення художніх образів із різноманітних матеріалів, розвиток творчих здібностей другокласників, їхньої уяви і фантазії.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

